ХАВОТИР ОРОЛИ

Шеърлар Аъзам Обидов

THE ISLAND OF ANXIETY

Poems by Aazam Abidov

LA ISLA DE LA ANSIEDAD

Poemas de Aazam Abidov

Тошкент 2009 Муаллиф ушбу китобни тайёрлашда ўз ёрдамини аямаган самимиятга тўлик дўстлар — колумбиялик шоира Андреа Коте ва америкалик Жеймс Дэйга чукур миннатдорлик изҳор этади.

This would not be possible without the help of Colombian poetess Andrea Cote and American editor James Day. The author is grateful to them for their sincere contribution to the publication of this poetry collection.

(Ушбу китобни мархум устозларим Собирахон Нормирзаева, Олимжон Қосимов, Одилжон Носиров ва Маҳмуджон Маъмуровнинг ёрқин хотирасига багишлайман)

Инглиз тилидаги шеърлар мухаррири: Жеймс Дэй

Дизайнер: Давронбек Тожиалиев

Editor: James Day

Designer: Davronbek Tojialiev

ШЕЪРДАН ШЕЪРГА ТОЗАРИШ ОРЗУСИ

Яқинда бўлиб ўтган адабий йиғинда адабиётдаги жанговарлик ҳақида сўз борди. Ижодкорда жасоратнинг етишмаслиги, бунинг сабаблари ҳақида баҳс юритилди. Камина ўша лаҳзаларда бу дунёда қўрқмай яшаш наҳадар баҳт эҳани ҳусусида ўйларди...

Бир сафар Колумбиянинг Меделлин шахридаги хибсхоналарнинг биридаги мушоирада қатнашдим. Шаҳар тоғ ёнбағрида жойлашгани сабабли, маҳбуслар чор атрофни бемалол томоша қилишлари мумкин эди. Ҳар бир маҳбус кўнглидаги озодликка бўлган ғоят катта умид ва орзу бўй чўзиб бораётганини сездим унда. Қобиқдан қутулишнинг уҳдаси бунчалар оғир бўлмаса...

Бир нарса қораламоқчи бўлсам, уни ҳамма ўқийди, у ҳамма учун бўлиши мумкин, деган ниятда ёзаман. Шеърдан шеърга тозариш учун қалам олмаган ижодкор бу дунёнинг туганмас кирдикорлари қаърига чўкиб бораверади. Моддият, манфаат, маишат каби жилолар покланаётган шоир қалбига раҳна сола билмайди. Шоядки, ўзлигини англаётган, ғуборсизланаётган кўнгил ҳислари бошқаларга ҳам кўчса. Ана шунда орзум ушалмоқда, дейиш ўринли бўлади шоир учун. Ўшанда бир-бирига керак эканини сезади инсон. Шунда ҳали-вери бу дунёдан нафасимиз ҳайтмайди, иншааллоҳ...

Тошкент, 6 декабр, 2009 йил

ХАВОТИРДА ЯШАР ОДАМЛАР

Минг орзу-ла юришар улар, Доим хаёл суришар улар, Бир-бирини уришар улар, --Хавотирда юрган одамлар.

Хавотирсиз кунлари йўкдир, На кеча, на тунлари йўкдир, Чикаргани унлари йўкдир, Хавотирда юрган одамлар.

Таралмоқда замин садоси, Одамлардан кутади нажот, Ёруғ жаҳон меҳр гадоси Бу кун ажал боғлаган қанот.

Табиатнинг дардлари сиғмас Зулмат ичра қолған кўксига. Бу армонга аталған тиғмас, Оролимнинг қалби ўксиган.

Заҳарларни келтирар еллар, Қариб қолган замин ҳансирар, Бир кун келар, ҳа, бир кун келар, Тупроқ биздан ҳаққини сўрар.

Ўтли қуёш сочолмас зиё, Секинлашиб қолар қадамлар, Хавотирда яшагач дунё, Ўзга қандай яшар одамлар?... Нега ғамга тўлдинг, кўнглингда армон, Нимадан қўрқасан ўч туртган қахр? Ахир мен Дантесга айланган виждон Шундоқ ёнгинангда турибман ахир!

РИВОЖ УЧУН

Мен ўзни бир ишга бермадим тамом, Магар ривож учун интилдим бот-бот, Балки кетмокдаман шовкинсиз, беном, Турфа давраларда нотаниш, ёт-ёт...

Истайман, не бўлса, айтинг, келтирай, Бир не умидида юрган бандалар, Катта гапиришни билмасман сира, Жиним суявермас локин майдалар.

Бир кун баландроққа учгум албатта, Гох алам, гох завқ-ла бўлур дув-дув гап... Тўхтанг, оғзингизни очмангиз катта, Тўхтанг, қанотимни олай тўғрилаб!

ДУНЁ

бу бир дунё, баъзан ҳеч нарса истамайсан истакни излаб, мазлум учун чалинар қарсак, золим тўрга олингай сизлаб.

бу бир дунё, пулинг борида ўйламайсан аслингни асло. бунда хар ким иш бозорида килгайдир ўз билгича савдо.

бу бир дунё, кўпдир бахона, гунох учун тўкилмайди ёш. девор бориб теккач пешона ибодатга эгилади бош.

Бу бир дунё, сароб даштида Курбонликка сўйилар кўзи, Бу бир дунё, сувнинг устида Кўпиклигин билмайди ўзи.

Бу бир дунё...

УЙҒОНИШ

Кўзим кўкка тушди очилган они, Ў, қаерда қолдинг жоним тафаккур? Нечун билинмайди менинг ўлғоним, Ва ё тириклигим нишонаси - нур!

Қотиб қолибди-ку қишнинг чилласи, Ўзин кўрсатмайди бахорлари ҳам. Шунчаки кун ўтса ёшлик йиллари, Ким суяб яшарди эрта - қарисам?

Ажаб, жисмим ерга қолибди сиғмай, Рухимни жойлаган қафас бунча тор? Ўзим ўзлигимга отилган тиғман! Йиқилсам, тўрт ёндан суярми бозор?

Хаёлнинг илкига топшириб кўйиб, Ё раб, дунё менсиз яшабди бехос. Ох, илик оғушда ётганим кўйи Нахотки шунча йил ухлаганим рост? Нахотки?..

Қарайман, ҳайратда толмайди қароқ, Замин мутлоқ ўзга, Чор тараф - янги! Устимда ҳайбат-ла отсайди оппок, Зулумот осмоним, Қоп-қора тонгим!

МЕН БЕПАРВО

Мен - бепарво, Тун - беғалво, Куним утар зўрғалаб, Ўзинг кечир Азим Худо, Кетажакман йўрғалаб.

Йўлим - йирок, Дилим - фирок, Рух заминда сарғаяр, Осмонингда вах, тоабад Қолиб кетса қарғалар.

ХАЛИ БУ ДУНЁНИ

Сени бу заминдан кўчиргим келар, Бутун борлиғингни этиб ғайри ҳол. Қаро тупроққа ҳам суянса бўлар, Мусаффо заминда кўкарган ниҳол.

Хали бу дунёни алдайверар шон, Бизни ёлғизлатмас дўстона шамол. Қурисак, Осмонда қовжирасин жон, Қуласак, Панохга олар

Зулжамол!

HAXOT-HAXOT

Хақнинг қўли етди бўғзимга, Кўнгил маъюс тортиб қолди жим. Шу он савол қилдим ўзимга, Қайтгум қандоқ, келиб ким бўлдим?

Зотан нукул чайналди тилим, Не иш бўлса ютдим ичимга. Мени ҳаққа қовуштир, ўлим, Тили кесик жонга ачинма!

Бир кун илдиз отмок қасдида Дил тубига тўкилар сирлар. Нахот-нахот қабр устида Бўй чўзади рўйи-рост шеърлар?

ДУНЁҚАРАШ

Баланд учган эркин қушим бўл, Кўрай десанг ўздан узоқни. Англагайсан: недир курук, хўл, Хам қўйилган гулдор тузоқни.

Чиқиш йўлин очиб юбор кенг, Озод элга кенглик ярашар. Қушим, сенинг парвозингга тенг Дунёқараш, дунёқарашлар...

навоий билан

Замон билан сарсон гулбадан, Мен мозийга кўчиб кетаман, Армон асир қилган кулбадан Қанот ёзиб учиб ўтаман.

Қайда қолди менинг ўз ўрним? Яссавийни соғиндим жуда, Тунов куни Машрабни кўрдим, Мўралади менга дарчадан.

Юрагим-эй, бўзлама куйиб, Тилло бешик-мозийга белан. Бошгинангни кўксига қўйиб, Йиғласайдинг Навоий билан!

ФИДОЙИ ЭЛ

Ўргимчакдан ўрнак ол, дўстим, Ўз боласин ҳаёти учун Ширин жондан айрилару жим, Ҳам едирар ўз гўштин бутун.

Фидойи дўст, фидойи эл, бас, Асли эрур оловли вулкон. У ўзига ҳеч нарса қилмас, У ўзини қилгайдир қурбон!

НЕГА СИНИК ОВОЗИНГ, ШОИР?

Нега синик овозинг, шоир? Сўз айтмок-чун хурликка доир -Садо керак, садо керак!

Дилда зарра мараз бўлса гар, Бошиданок, ғараз бўлса гар, Адо керак, адо керак!

Гуллаб ётган ҳою ҳавасдан, Ва ё оғу – ичилур қасддан, Жудо керак, жудо керак!

Хар одамнинг ўрни бор юртда, Бул Ватанга лоақал битта Фидо керак, фидо керак!

Шахдинг қани, чиқибсан йўлга? Хар сония забону дилга Худо керак, Худо керак!

Нега синик овозинг шоир? Сўз айтмок-чун хурликка доир -Садо керак, садо керак!

ЭСКИ ШАХАР

Дунё кенг деб кетмишдир тўзиб, Нега келсин ахир орлари, Эл ичида юргайлар кезиб Эски шаҳар мардикорлари.

Бола-чақа кетмишдир йироқ, Интиқ кутар қайтиш онини. Шу жонларга жўнатса тезроқ Халол топган битта нонини.

Сал бўлса-да ўсгани қани, Ёпилар-ку корхоналар бот, Юз қарич тил бор мақтагани, Инсоф борми сенда, иқтисод?

Оқсоч она, бормисиз омон, Ота, қачон топгайсиз хузур? Харқалай-ку, яхшими-ёмон Бозор, сенинг борингга шукур!

Демишларки, орзуга йўқ айб, Кексайганда очиб пулдонни, Жондош, йўлга чиқсанг атайлаб, Кўрсанг Нью-Йорк, Париж, Лондонни...

Юрагимга ботди бигиздай, Бир мошнадан жой талошлари.. Катта ойлик иш кўрсам сизда Эх, юртимнинг кекса, ёшлари!

Афсус, хозир кетмишлар тўзиб, Нечун ишга келсин орлари? Бир кун.. шундок кетамиз ўзиб, Биз хаммадан кетамиз ўсиб!.. Бизга ишлар бу ернинг эмас Олис Марснинг мардикорлари!

ЭРКЛИК СИРТМОҒИ

Бир кун очиқ мактуб бўлади асрор, -Очилиб кетади қозон қопқоғи. Айни фурсат эрур бўлмоққа икрор, Кучингиз етарми, эрклик сиртмоғи?

Урилган, эзилган, қақшаган жонлар Чиқиб келаверар қон зиндонлардан, Ҳақдан сўз очганда куйик забонлар, Ҳурлик қанот қоқар хиёбонларда.

Хозирча қўлларнинг калталиги бор, Тўлиб бораверар қабр бошлари. Надомат илкида сўлар бир икрор - Хали ёрилмайди сабр тошлари!

Лек бир кун ҳаммага очилар асрор, Ҳақдир зулумотнинг эриб битмоғи! У пайт эл кўзига қараш-чун такрор Кўзлар топиларми, эрклик сиртмоғи?!

РЎЙХАТ

Ватан
Ватан
Ватан
Ўттиз уч йил яшаб
Ўз пулимга олган
Миттигина шу хонамга ҳам —
Ўзимнинг номимдаги шу кулбачага
Рўйхатга қўймаслар

Пора бериш учун пулим йўк! Ёхуд пулим бору порам йўк!

БУ ДИЛ...

Елкамдадир гуноҳнинг қўли, Учолмасман оппоқ тушимда. Тўлғонади ғамнинг кокили Юрагимнинг пок оғушида.

Дунё мени тушунмай ўтар, Кўзларимни очар синик тонг. Етолмасам, кўлимдан кўтар, Мулкингга шох бўлайин, осмон!

Эрким эрксиз маконда кезар, Бормикин-эй масъуд куш дарди? Бу дил сабр калбини эзар, Кўмсар учиб юрган тушларни!

ШОИРНИНГ ДИЛДОРИ

Бир шоир бўларди — Ҳақикий шоир! Мансаб - ёт, мақтов - ёт, Қоғозда дарди, Халкдайин кун кўриб юрарди оғир, Озодликнинг қўлин ўпарди!

Бир аёл бўларди — Шоирга ҳасса, Аммо айтганига тобе эди ул. Қараб ўтирарди шоир шеър ёзса, Ашъор ўқиганда сомеъ эди ул.

Бир йилки шоирдан йўқ энди нишон — Чўзиб ўтирмайин риҳлат онини, Сўнгги бор кўзида ёнди-ю исён Шукур деб Жабборга тутди жонини.

Йил ўтди, Аёлдан йўқ бирор хабар, Билсам, сотилибди ижара уй хам. Балки қай юртларда кезар дарбадар, Эҳтимол... кун кўрар беташвиш, ҳуррам.

Кўрсам, Кўча-кўйда учратганим он, Саволга тутардим дархол ботиниб: «Шоирсиз яшамок эканми осон, Шоирнинг Охирги Хотини?»

Бир аёл бўларди – шоирга далда, Қани у, қай маҳал кетган қай сори? Наҳот шоир зоти ўлган маҳалда Ўлгайдир унинг ҳам дилдори?!

СЕН УЙҒОН

Яна узоқлардан келар насиба – Шимолий ўлкага тўкилар парвоз... Табассум-ла юртнинг остонасида Нақ қиролнинг ўзи чиққайдир пешвоз.

Бунда буюкларнинг барчаси мезбон, Гарчанд довруғ баланд, обрўси – қадим, Қуллуқ қиларкансан, "Хуш келдинг" дебон Альфред Нобель бобо қўлинг сиқади.

Қирол саройига босасан қадам, Димоққа урилар кўхна ифорлар, Сезасан, мухтарам бундаги одам, Хаёлингни бўлар ахли киборлар.

Кеч тушмас, ёш-яланг ичра тун уйғоқ, Устингда учади эрка чағалай, Баҳайбат қайиқлар ошёни – қирғоқ, Ҳайкаллар сояси бошга ағанар...

Тасаввур илкига қолдириб ўзни Тутаркансан Ерни шу митти кафтда, Олисда аёлинг уч қоракўзни Эркалаб ухлатар сенсиз бир ҳафта.

Онанг кетганингдан топмаган хабар, Тахорат учун деб қайнатар қумғон... Азизим, мен турдим, энди, бу сафар Сен уйғон, сен уйғон, сен уйғон!

ҚАНДОҚ АЗОБ

Қайга оқар бу сокин дарё, Нима кутар уни сўнгида? Тўлкинлари урмасми фарёд Кумга сингиб кўзин ўнгида?

Сувинг лойқа, лек қалбинг бегард, Дарём, сендан бошланар поклик, Фақат, қандай азоб, қандоқ дард Окибатни билмай оқмоқлик!

У ДУНЁДА

Бир инсоннинг тугади умри, Лек ортидан кўпайди гап-сўз. «Бисёр эди ул зотнинг шукри, ҳалол ишлаб топарди ризқ-рўз.

Ёш эди-я, тағин ортидан Болалари қолди чирқираб. Тиним билмай элнинг дардида Букилганни турганди тираб.

Учраганда кўнгли шикаста Ахвол сўраб ўтарди нукул, Ох, юрсайди қани ўлмасдан Хузур кўрса бўлмасмиди ул?!»

Ўйладим – бу гаплар пуч асли, Беихтиёр ахир жон-танлар... У дунёда керак бўлмасми Бу дунёда тиргак бўлганлар?!

КЕЛ, ҚАЙТА БОШЛАЙМИЗ...

Жисму жон қораймиш ғубордан, Не бахт, бир завқ етгай ифордан, Яшашни ул яшил баҳордай Кел, қайта бошлаймиз, юрагим.

Умримиз асли-ку ҳайрия, Фанонинг бақога сайри-я, Ўтмишнинг барига ҳайр дея Кел, ҳайта бошлаймиз, юрагим.

Дўст дебон юрганим олчокдир, Остимда коп-каро боткокдир, Вазифам – тонг бўлиб отмокдир, Кел, қайта бошлаймиз, юрагим.

Иймон бор - Фазойим хулкари, У бир йўл – умримнинг мехвари, Тавбага - ўлмасдан илгари Кел, қайта бошлаймиз, юрагим! У Ватанни ватандошгамас Ўзгага мадх этиб юради, Кези келиб қолса, бошқамас, Ўз-ўзини боплаб уради.

Хеч нарсамас унга мансаб, шон, Эплолмайди менежерликни, Келаверар ўпгиси хар он Рангдор кўзларидан хурликни.

Хей, кўлкалар, нияти нософ, Қанотини кесманг бу жонни, Қобиғида юрганда атроф, Забт этар у бутун жаҳонни!

МЕН ҚЎРҚМАЙ ЯШАЙМАН

Мен қўрқмай яшайман, кунларим ботир, Кучлидир осмонни кўзлаган хотир, Кушдек нигохимдан учган хавотир, Бир ишқнинг кўксида битмас жабрим бор.

Ўсаман, оҳ урган тунларим ёнар, Тонг бўлиб, донг қотган йиллар уйғонар, Бизнинг ҳам кўнгиллар бўлар тўйхона, Ойнинг келгунича кундай сабрим бор.

Жон чексам, жонимнинг тиллари оғрир, Сўнгсиз истаклардан қийналар бағрим, Лек қўрқмай яшайман, шукрким, тангрим, Дунёнинг бурчида битта қабрим бор!

МЕДЕЛЛИН

Ашъорга ошнолар қолди, дер, Интизор юракка не дейин, "Хайр" демам, бир ўпай, кўлни бер, Дилтортар ифорим, Меделлин!

Тоғ аро йўллари айланма, Адирдан адирга йўлланма, Ям-яшил қахвадан сайланма, Бир тиниқ бахорим, Меделлин!

Хотирга келади дорлари, Букритан, кесикбон орларим, Ўзни тик бўлмоққа чорладим, Умидбахш мадорим, Меделлин!

Кезарим ўлкалар кўп маним, Ёт билмай, пойини ўпганим, Фақат сен қайта эрк топганим, Абадий хуморим, Меделлин!

(Меделлин – Колумбиядаги шеърият шахри)

БИР КЎПРИКМАН

Бир кўприкман, Ўз билгича ҳеч ким босиб ўтолмас, Таққа тўхтар, иккиланар, етиб кетиб олдимга. Манфаатни маёқ қилган судралувчи неки кас Чин самимий хизматингни чақиб кўрар олтинга.

Айтишар-ку, тошқин дарё асли кўп-кўп ирмоқли, Довдиратиб ташламаса илоншакл кўрк, башанг. Менга шараф элдан элга бир хор кўприк бўлмоқлик! Остимдаги оғзин очган юхолардан қўрқмасанг!

Кўприк бўлай, бу заминдан узилмаса оёғинг, Самоларга сачраганинг Бўлса гар ҳақ ортидан. Ўткир-ўткир чарх урилган Айтар сўзинг — яроғинг, Олов-олов руҳинг ёнса Тирикликнинг шартидай!

Кўприк бўлай!

ЯНЧИНГ КОНЛИ КИЛИЧНИ

Кун қораяр, дил ичра Бушлиқ қолар мунғайиб, Буй чузади қиличлар, Бош тарафда тун ғайир.

Санчиқ-санчиқ, чуқур жар, Қақшаб кетар руҳи пок. Тилим бор деб чуғурлар Қаро терга ботар ҳок.

Бегонадир ёқмаган, Ёқтиргани – ғуломи, Таржимаси чиқмаган Танқид деган каломни...

(Аник, бир кун чириши) Тайёр турар ўлишга! Яшаларми тиришиб "Олтин ўрта" бўлишга?

Дил қораяр, кун ичра Нур қолади мунғайиб, Янчинг қонли қиличлар Кетмасидан улғайиб!

КАЛТИРОК САДО

Дунёда энг гўзал нарса ҳам Унча мафтун этмас, дилтортармас ҳеч. Мисол: қувонч тўла ҳаёт муҳтарам, Мушаклар нурида ялтираган кеч...

Шу яқин атрофда қалтирар садо, Аммо зўр тантана қизиқ олмас тус, Озод бўлмагунча кишанлардан то Мухолиф қарашли сиёсий махбус!

ИНТИЗОР

Тонг ёришар, Кора булутлар Ўлкасига тарқалар яраш, Тилга кирар тилсиз сукутлар, Керишади соф диний қараш.

Ул қоронғу фикрлар кошки Оппоқ бўлиб ёришса онгда! Дўстнинг озодлигидан бошқа Хушхабар йўқ мен-чун бу тонгда...

Онг ёришар...

BAKT

Келиб ўнгу тесимдан ёнимни олади вақт Айриб ақлу эсимдан жонимни олади вақт. Жахд ичинда тирмашиб шонимни олади вақт, Олинмайди озодлик!

Накдимни шилади вакт, Бахтимни юлади вакт, Вактимни олади вакт, Олинмайди озодлик!

ТОМОШАБИН

Ох, шунчалар болми ҳаёт, Юрак бўшлиқ аро маст. Умид асло бўлмас қанот, Орзу жонга оромас. Бошим баланд, оёқлар лек Узилганмас заминдан, Надоматким, милёнлардек Битта томошабинман! Лоқайдликдан йиқилар гул, Қон ютади субутлар. Оҳ, бағримга тиқилар ул Боши кесик умидлар...

БИР КУШ БОР

Мен бир қушга ўхшар эмишман, Мослик топиб ҳар йил йил фаслига, Ўзимни ҳам танийман қисман, Энди қанот чиққан аслида.

Лекин мени ўхшатманг, ҳайҳот, Қуруқ номга мадҳия айтиб, Шундай қуш бор, этсанг-да озод Учиб кирар қафасга қайтиб.

Мени ўша қушга ўхшатманг!

КЎНГИЛГА ИФОРЛИ БАХОРЛАР БОРДИР

Мен гунох қиламан ёлғиз ўзимга, Қутқара олмайди соддадил ҳаёт. Сендан қўрқмагайман, фақат кўзингга Тик ҳам қаролмасман, иқтисодиёт.

Кўнгилга ифорли бахорлар бордир, Замин, осмон олсин захматларингни. Бас, энди хеч кимга айтмайман, такдир, Тиллари музлаган хасратларимни.

Ахир гунох қилгум ёлғиз ўзимга, Иқтисод, сиёсат, тутмам барингни. Она, лабим боссам оппок изингга, Отам, қучиб ўлсам оёкларингни!

КЕЧИРИМ

Мен асли ҳеч нима билмаган банда, Ақлимнинг сўнггида бор сўроқ белги. Ҳаёт – у дунёга берилган фойда, Пешонангни ёриб яшамоқ кулги.

Дунё, окшомингда бўлмасин хатар, Кўркиб тўлғонмасин сарсона тушлар. Тонгнинг кулоғидан тортиб уйғотар Деразам олдида шукурли кушлар.

Мен кетсам ярим бир кечда уйғониб, Серғалва умримнинг ғавғоси жимжит. Қарадим, ташвишлар кетмишдир ёниб, Сўрадим – кўнглимга тўкилди умид!

Кечир, балки умрим йўлаклари тим, Юракка бир мехр экканим сийрак. Ох, минг бор ўзингга юкиниб келдим, Фақат Сен истаган жон бўлмадим, Хак!

Мен асли ҳеч нима билмаган банда, Ақлимнинг сўнггида бор сўроқ белги. Ҳаёт – у дунёга берилган фойда, Пешонангни ёриб яшамоқ кулги.

ИЖАРАЧИ

Бутун мамлакатда мингта уйи бор, Қайга борса топар ошу нонини. Бир кун бахти кулиб бўлса-да пулдор, Уй олиб ўтирмас қийнаб жонини.

Бу ёғи ўттиздан ошган, ким билар, Боғлаб қўйилганмас ахир умр ҳам. Фақат гоҳ жимгина дилни тимдалар, Сал-пал эзиб қўяр битта ташвиш-ғам.

Яъни бола-чақа, хотин икковлон Жонига тегаркан ижара турмоқ, Қачон уй бўлар, деб қилар тўполон, Нахот бўлаверар ватансиз юрмоқ?

Балки ачинардир танишу жўра, Лек у дунё ишин қилади кулгу. Топган-тутганини ўзидан кўра Атрофнинг бахтига сарфлайди У.

Шу тахлит яшамоқ унга зўр чирой, Эрта бошқа уйга кўчмоққа шайдир. Бутун ер устини қилиб олмиш жой, Бир кун ер остини Ватан тутгайдир!

БЕБОШ БЎЛДИМ

Мен тош бўлгум Ва синик бардош, Лек дил ойна мисол чилпарчин, Ташимдаги киёфа юввош, Ичимда бор шиддат йўлбарси! Асрорим йўк, этолмаслар фош, Хаётга хам келмас ялингим: Факат ортик бўлолмайман кош, Сокол ва соч бўлсам — Олингум! Бебош бўлгум!...

МУТОЛАА

Эркакни, Аёлни, Гўдакни, Хузурига кўтарди. Асради Китобни -Ерга керак у! Хеч ким чинқирмайди Китоб ортидан Ув тортмайди хеч нима, Хузурига кўтарилса гар. Бирок, Замин бўлиб қолади бўм-бўш Усиз хам! Факат ЯРАТИЛИШ сўзи Муаллақ қотади у маҳал Дуо мисоли. Керак бўлмай қолар хеч кимга хеч ким.

ХАВОТИР ОРОЛИ

Билаклар қалтироқ, Овоз қалтироқ, Тилаклар ялтирок, Қоғоз ялтирок, Гўё унут бўлган Момоқалдироқ —

Хавотир ороли бу! Асотир ороли бу!

Ризо жонлар кани, Бисёр норози, Ғаним юкин босар Ағёр тарози, На бир самовийдур, Ва на арозий –

Хавотир ороли бу! Асотир ороли бу!

Барчинлар қон кечар, Яқинда алп йўқ, Ёрилай дейсан-у, Кўксингда қалб йўқ! Букилган, тугилган Мушт бор-у зарб йўқ! —

Хавотир ороли бу! Асотир ороли бу!

THE ISLAND OF ANXIETY

Poems by Aazam Abidov in English

Edited by James Day

DREAM OF PURIFICATION FROM A POEM TO ANOTHER

Recently the subject of combativeness has been discussed in a literary meeting. The lack of courage in creative people and its reasons have been considered during the discussion. That time I was thinking about the fact that to live without fear was the happiest thing in the world...

Once in Medellin, Colombia, I attended a poetry reading in a women's prison. Because the city was situated on the hills, prisoners had a chance to see the city view easily. I felt how every prisoner had a great hope and dream towards freedom. How it is difficult to get rid of the shell, I noticed...

When I write a poem, I intend that this poem may be read by all, thus it may be everyone's poem. A poet, who does not aim to purify himself from a poem to another one, will sink into bottomless tricks of this world. Money, interest or festivity will not be able to destruct the poet's heart. It wishes that the feelings of the purifying and recognizing itself Soul, moved to other people's hearts, too. Only after that it will be relevant for the poet to say that his dreams come true. Only after that a human being will feel that every person needs one another. Only after that we all start breathing properly, Insha'Allah...

Tashkent, December 06, 2009

GABREL, TOUCH ME GENTLY

(Ghazal)

Gabriel, touch me gently with your wings, Oh, my gracious - from backstage - woe stings.

Graves are either gardens of endless delight Or deep holes down to hell, where evil flings.

I want to be a spot in the hair of a camel, Like a leaf, my life in windy weather swings.

The task of time is killing off all lavish gifts, It never comes anew – life chimes – it never rings.

Among the dead, be the most attractive, Aazam, As Solomon is the best of all earthy kings!

SHADE

I always look for shadow Everything is obscure though The sky sleeps in my eyes, The Moon is slice and slice. I'll find the right shadow In the doomsday meadow – When everything fades, Will be seen God's shade.

PRIORITY

What I've already seen, White and black or green Is nothing at long last, We're still on the go.

A dead ant in the grass, Without any fuss Had experience so vast Of things Ages ago.

LIE

Referring to the Lord A worshiper cries: "See, there are such a lot Of wherefores and whys."

Referring to the Lord A worshiper cries: "I can not afford To tell you lies."

Angels in the sky
Look at the earth:
"If there is a lie,
There's no happiness or mirth!"

FORMULA

Here is the formula:
"Life = Plus + Minus"
How can I see the right way
If I am eyeless?!

I AM CLAY

I am clay –
Liquid and weak.
I have neither tongue
Nor mouth, to speak.
Everyone likes
To make some figure
To make a shape
From me.
I am clay –
Liquid and weak.
I always go
Through palms.
I leak...
I leak...

A POEM OF EQUALITY

Who you are – A white man, black

or red,

You are a boon companion or a threat. To put yourself first how can you well afford,
But look here –
You're a human being from the Lord!

Who you are – A Muslim, Christian,

Sikh,

You adore –

On men -

To play a trick,

With the others
will you not accord,
But remember,
You're a human being from the Lord!

You are my brother,
You are my sister,
darling,
God will look at
not your varied colors, But at your heart
And at your good intentions
So, why kill each other,
Why fight,
We are equal
and we all have
the same right!

May God take in due course our lives.
Just tell me, does friendship have a price?
We were given time – Very short

Remember,

we all return back to the Lord!

Who you are – A white man, black

or red, You are a boon companion or a threat,

Pass these words to others in a cord: We're one human being from the Lord!

IN YOUR SOUL

(ghazal)

Tell me, o devoted, who else is in your soul? Do you really want me to go hence in your soul?

I wear my sunglasses to hide myself from a rival, It seems there is not contact lens in your soul.

You hurt my pride; however, I'm not domineering, I found the face of shame is too dense in your soul.

It's my fault - to ring aloud - before you fell in love, I could not hang acoustic bells in your soul.

Belief's in blood, no mercy, again to whom I cry, Aazam, poor and naïve, is on sale in your soul.

TOO LONG

We strive to go to rich countries send our husbands and wives they do hard work or sell themselves

The other people in this country have luxurious weddings from the sent money and sing a song of happiness

We all work for the government

The tongue of the government is too long.

NEAR AND FAR

Dread is near to me Near to my soul, as I am afraid of it I run away I flee And I am far from wit

There is only one thing: When I fear Him I will come so near With my everlasting fear.

BRIBE

It is understandable
To accept a bribe and to give it
In business or social life.
However,
People kill me with a blunt knife –
They give and take bribes
To go to Mecca
For purification.

Horned pilgrimage.

DO NOT LET ME DREAM

Do not let me dream, my dear fellow, Do not help me when I faint away. Those past years have made me mellow. Let me please inspire your intentions, I kindly ask to let my hands aid What you need, take, do not be afraid... Feathers of my wish I start to trim — To let others have a long, long dream.

GOD IS SLEEPING

The old serpent is sitting on my shoulder, I cannot open my eyes, I cannot open my lips to thank God.

In addition to this it's raining.

I am growing stout – what is more.

God is sleeping in my heavy heart.

***

The soul fills with liberty Keen light looks like your sad hope You never dreamt of.

I MISS

I miss,
Trees begin to sing,
The Sun proceeds swimming.
Time goes on again on the terrace.
Do you remember me, bliss?
How can I get rid of this mortal music
Which makes me recall the past?
Even without any arid pleasure
I miss,
I miss...

VIRGIN DREAMS

Every night a star touches my eyelash, The Moon comes out of my eyebrows, Having knocked at the door of my soul The sorrowful night becomes a guest of my eyes, where there is love.

Every night, I cannot ignore that virgin dreams Press my chest and pull me to the sky. Virgin dreams revolve here and there and say "You are not with us, sorry, we, ourselves, cannot fly."

OH, MY BLOSSOMING SOUL

My strength is enough to shed tears from my eyes, I tie up chains to my hands, I always drink love
And eat a love-thorn with great pleasure.

To our life that is mournful and brilliant Phoenix comes asking refuge We fly, and to our wings The sky comes closer and closer.

I don't care about my body, Oh, my blossoming soul is the capital of my spirit. In the slum which is unseen and full of love A pregnant Happiness bears a child.

GOOD-BYE

Let me go, take your hands out of my heart, Set free my soul that is on your way. Good-bye to you, dream, which helped me recognize myself, Good-bye, this place, which is full of grief.

Let me go, I have to avoid delight, After all, our ways will become different. I know, you will stay like a virgin, very pure like you are now, Perhaps I will not be able to live in liberty.

Let me go, and I will ask God to give you long innings, Let me go, I wish to get rid of everything. My heart, having stumbled at your permission, Even if I die with my white and pure love, Let me go!

I WILL FIND A BELOVED

Night falls and my soul worries, Hey, miracle, please show your face, My exhausted feelings are confused, I am poor, I am alone.

My eyes, please cry bitter tears, You may become blind; it is alright for me, There is no room on this earth for me, Will the sky take me to its bosom?

Hey, Moon, do not hurt my heart Do not hide yourself behind the night Please be a window To the country of miracles.

Through the lights of stars
I will reach to you
And when I go further
I will not become a man from the earth.

I will find a beloved there
The purest and the cleanest
I will give her a name - Faithful,
Her surname will be - Miracle.

Night falls, and my heart hurts...

LA ISLA DE LA ANSIEDAD

Poemas de Aazam Abidov

Traducción Andrea Cote

NO ME DEJES DORMIR

No me dejes dormir, compañero, No me ayudes si desfallezco. Los años que pasaron me han hecho blando.

Déjame inspirar tus anhelos.

Amablemente te pido que tomes mis manos como ayuda Lo que precises, tómalo, sin temor...

Empiezo a recortar las plumas de mi deseo para dejar que otros vayan lejos y sueñen lejos.

RECONOCIMIENTO

Tu me oprimes No me pruebes Yo soy sólo probable, ¡Mi colorido amor! La Antigua serpiente se sienta en mi hombro No puedo abrir mis ojos, No puedo abrir mis labios Para gratificar al Dios

Por lo demás, ahora llueve Yo crezco y me hago sólido –Lo que es más aún. El Dios está durmiendo en mi henchido corazón

GABRIEL, TÓCAME SUAVEMENTE

Gabriel, tócame suavemente con tus alas Oh, mi gracioso —desde la trastienda- con dolorosas agujas.

O las tumbas son placenteros jardines o fosos profundos del infierno en que aventar los demonios

Lo que yo quiero es ser un punto en los cabellos del camello que como una hoja mi vida se mesa entre los vientos

Es labor del tiempo aniquilar todos los dones del derroche Es lo que nunca regresa –el campanazo de la vida- que no suena nunca

Entre los muertos, sé el más atractivo, Aazam, así como el mejor es Salomón entre los reyes de la tierra.

OSCURIDAD

Busco siempre la sombra
Todo es oscuro pensamiento
El cielo duerme en mis ojos,
La luna es trozo y trozo.
Encontraré la verdadera sombra
En la pradera del día del JuicioCuando todo perecerá
Y sólo la oscuridad de Dios será visible

PRIORIDAD

Aquello que he visto Blanco y Negro y Verde No es nada finalmente, todavía estamos en el tránsito.

Una hormiga muerta sobre la hierba Sin aspaviento alguno Experimentó una vastedad De cosas, Tiempos hace.

MENTIRA

Hablando al señor Un devoto clama: "Observa, hay montones De Dudas y Porqués"

Hablando al señor Un devoto clama: No puedo permitirme Decirte estas mentiras

Un grupo en cielo Mira hacia la tierra: Si hay una mentira No hay regocijo y felicidad.

FÓRMULA

Aquí está la formula:
"La vida= Más + Menos"
Cómo puedo ver lo correcto ¿Si no tengo ojos?!

Soy arcilla
Líquida y frágil
No tengo lengua
Ni boca con qué hablar.
Todos gustan de hacer algo
De mí,
Darme una forma.
Soy arcilla
Líquida y frágil
Voy a través de palmas
Y me deshago...
Y me deshago...

POEMA DE LA IGUALDAD

Quién eres tú-Hombre blanco

Negro

o Rojo

gran compañía o amenaza, y cómo puedes permitirte ponerte en primer lugar.

Pero observa: ¡Eres una criatura del señor!

Quién eres tú-

Un musulmán cristiano

Sij

Adoras

Oh, hermano Jugarle trampas, a quienes no pactarán contigo

Pero recuerda,

¡Tú eres una criatura del señor!

Eres mi hermano Y mi hermana, Querido mío, Y Dios no verá tu color sino tus buenas intenciones y tu corazón. Entonces por qué matarse unos a los otros por qué pelear si somos iguales y tenemos todos los mismos derechos.

Debería Dios tomar Nuestras vidas en pago? Dímelo, Tiene un precio la amistad? Nos dieron un tiempo Muy corto

Recuerda

Un día Todos volveremos al señor.

Quien eres tú-Hombre blanco

Negro

o Rojo,

gran compañía o amenaza

Pasa estas palabras a otros

Como un coro

Somos criaturas del señor!

EN TU ALMA

(Ghazal)

Dime, devoto, ¿Quién más está en tu alma? ¿Quieres realmente que llegue hasta ella?

Llevo mis gafas de sol para esconderme de mi rival, Parecería que no hay "lentes de contacto" en tu alma.

Lastimaste mi orgullo; sin embargo, no soy dominante descubrí que la vergüenza tiene un semblante intenso en tu alma.

Es culpa mía –el haber tocado tan fuerte – antes de que sintieras amor

No pude evitar colgar fuertes campanas en tu alma

Creencia en sangre, sin piedad, para quien yo clamo, otra vez,

Azam, pobre e ingenuo, está "en venta" tu alma

ÁNGELES DEL ESCRITOR

El día se quiebra en un desesperado pensamiento sobre ustedes, ángeles del escritor, Estoy orando, llorando lentamente y coronado de lamentos, ángeles del escritor.

Cada paso y cada movimiento que consideramos acertado pensamos si en la práctica aquello escrito llegará a ser verdadero, ángeles del escritor

Yo soy un pecador, llevo una pesada carga en mis obscenos brazos Deseo un corazón abierto y puro como el rocío, ángeles del escritor

El Libro de los hechos por completo llora o danza en antiguas páginas,

Olvidé mi pasada traición, miro a través, ángeles del escritor.

¿No se han cansado aún de pasar la vida en los hombros del hombre?

Cambiemos de lugar por una vez, es esa la espera de Azam, ángeles del escritor.

MUJER LEYENDO

Una mujer está sentada en la villa La villa está en un basurero Y la mujer tiene una joroba: Ella está leyendo

Está oscuro en el basurero, Una luz tenue Cruza la villa

La mujer está leyendo Bajo la pálida luz de la vela

Su esperanza de vida es tenue, muy tenue La mujer está leyendo en mi sueño

***

El gusto es diferente, Pero yo adoro el hecho De que alguna gente tenga sed De una vida post mortem

OH, MI ALMA FLORECIENTE

Mi fuerza es suficiente para verter lágrimas de mis ojos, Ato cadenas a mis manos Y siempre bebo y como punzadas de amor con placer.

A nuestra vida, que es dolorida y brillante Llega Fénix a buscar su refugio. Volamos a nuestras alas Y el cielo se acerca más y más.

No me importa mi cuerpo, Oh, mi alma floreciente es la capital de mi espíritu. En un barrio todavía no visto y lleno de amor Una felicidad embarazada aguarda un niño.

VIUDA

Con sólo una palabra de Dios Jesús nació de su madre sin padre alguno, Tú, viuda, quieres beber de la gracia de la madre María Y fuerzas y malgastas tantos años.

Oh, Madre María, es largo el camino de la fidelidad Ruega la paciencia para esta viuda Que una palabra de Dios baje del cielo Y levanté su cabeza.

ADIÓS

Déjame ir, saca tus manos de mi corazón, Libera mi alma que está en tu camino, Me despido, sueño, que me ayudaste a reconocerme, Me despido, lugar, que estás lleno de pena.

Déjame ir, tengo que evitar el deleite, Después de todo, nuestros caminos serán distintos. Lo sé, tú permanecerás como una virgen, pura como eres ahora, Y quizás yo no estaré capacitado para vivir en libertad.

Déjame ir, y pediré a Dios que te abra las puertas Déjame ir, deseo deshacerme de todo. Mi corazón, tropieza por el permiso tuyo Incluso si muero con mi amor puro y blanco Déjame ir!

ENCONTRARÉ MI AMADA

La noche cae y se inquieta mi alma Hey, milagro, enseña tu rostro Mis sentimientos exhaustos están confusos, Yo soy pobre y estoy solo.

Mis ojos lloran ácidas lágrimas Tu quedarías ciego, pero para mí está bien No hay lugar para mí en esta tierra Me tomará el cielo en su seno?

Hey, Luna, no hieras mi corazón No te ocultes detrás de la noche Sé una ventana Al país de los milagros.

A través de la luz de las estrellas Te alcanzaré Y cuando vaya más lejos No seré ya un hombre de la tierra

Allí encontraré a mi amada La más pura y más limpia Le daré un nombre- Fidelidad Y su segundo nombre será- Milagro

La noche cae, siento pena en el corazón

Amor...

Eres puro como un grávido sueño Eres el cielo cuando alguien vuela y el cielo le revive Eres el suelo que merece restregar los ojos en él Tienes miles de cualidades, incluso eres un enemigo.

Cada noche una muchacha llora y llora Amor, no amaré más, es una pena La muchacha no puede dejar a un hombre que es casado La muchacha ama al hombre que tiene un hijo

Amor...

CUÁN FELICES SOMOS

Amar es como estar ciego Una mujer torpe y un hombre esclavizado se convierten en afortunados Nosotros no estamos hechos para este mundo ¡Somos demasiado felices!

Nuestro amor no tiene precio Nuestro amigo es leal en verdad No nos importa este mundo ¡Somos demasiado felices!

Somos tan felices que la felicidad Nos mira con duros ojos de envidia Mejor morir, si no nos llega la muerte a tiempo, Como otros que han muerto prematuramente.

LO QUE ES DIFÍCIL

¿Hacia dónde fluye la corriente del río? ¿Qué aguarda para el río al final? ¿No gemirán las ondas de este río Cuando se hunda entre la arena?

Río, tus aguas son turbias Pero tu alma no lo es. Y sin embargo, lo que es difícil Y más grave Es fluir y no saber hacia dónde.

SUEÑO EN LA OSCURIDAD

Estaba demasiado oscuro alrededor y en este sagrada oscuridad el Amor dio a luz un niño. La Madre Amor sabía que se trataba de mi Sueño. El sueño abrió sus ojos. Ojos demasiado negros en aquella oscuridad, y en tanto oscurecía comenzaba a encogerse el corazón del sueño. "Ven aquí" – Dijo el amor- tranquilo, dame tu mano y yo te llevaré a través de este dolor

Es una pena – estaba oscuro en todas partes-

En el cuarto

En el patio

En el corazón.

El Sueño suspiró y murió

El sueño partió a los espacios sin luz.

LA GENTE QUIERE LEERME

Visto una traje

Largo

De la cabeza hasta los pies.

Está hecho de letras árabes,

De hilo hecho de algodón y piedra,

El hilo es dorado

El algodón y la piedra tienen la forma

De letras árabes.

La gente quiere leerme,

Lo intentan.

Algunas veces son las letras de algodón

Las que tocan sus ojos

Otras, son las de piedra.

Ellos quieren leerme

Ellos quieren leer al que nunca supo leerse a sí mismo.

MÚSICA UNIVERSAL

El hada y yo creamos una música universal de las hojas y las plantas, de los escarabajos y las hormigas del cuadrado y el cono y del cajón y la caja.

Todos lleno de materia con qué hacer la música universal.

Las aves toman la música que estaba impresa primero en sus redes, la calientan y hacen una tuna. Luego la ponen en sus alas y la dispersan a través del mundo.

Las otras hadas esperan pacientemente Por su turno. Nosotros creamos una tonada universal, Hacemos escuchar la clave del corazón.

YO SIENTO ARDOR EN MÍ

He pasado un día, uno más, y el tiempo encumbra ya el futuro Ya sea que ganara o perdiera, En mi vida siempre fui ambicioso.

Dónde están ahora el ardor y la luz? Qué ha resultado de este hueso blando? La vida me muestra, al final Que lo que es uno es un VALIOSO saber

Deja de atarme!, antigua vida Yo siento ardor en vez de corazón, Ya el tiempo no me engaña Y mi vida jamás la cortaré.

HAY UN AVE

Me dijeron que soy un ave que se ajusta a todas las estaciones, para conocerme a mí mismo no podría nunca volar alrededor de las alas que tendré

Sin embargo, no cantes por mí No me elogies, no lo compongas Hay un ave que si la liberas Vuela de nuevo a su jaula.

No digas nunca que soy como esa ave.

SUEÑO VIRGEN

La estrella toca mis pestañas cada noche Detrás de mi frente la luna asciende. Golpeando a la entrada de mi corazón Está la noche, como un huésped que vendrá pronto.

Cada noche, llamando al cielo, Se imponen las aves que parecían tan puras. "No estás con nosotros, no puedes volar" "Ven", me dice el convulso sueño virgen.

NOCHE

Gracias. El ruido ha cesado. Sólo silencio. La luna se ha quedado detrás de la casa La pena se ha cansado en el salvaje El lloroso es tal vez afortunado.

Todo alrededor de la puerta adormilada, La desnuda paciencia debe regar la tierra sin fin –que aunque pequeñaestá cuidada por un aterrado guardián.

MUY LARGA

Nos esforzamos por ir a países ricos Y enviamos a nuestros esposos y esposas A cumplir duros trabajos Y a venderse a sí mismos.

La gente en el país Celebra lujosas bodas con el dinero enviado y cantan la canción de la felicidad

Todos trabajamos para el gobierno, La lengua del gobierno es muy larga.

CERCA Y LEJOS

El pavor está cerca de mí Cerca de mi alma. Como tengo temor de él Huyo Me escapo Y estoy lejos de la agudeza.

Sólo una cosa: Cuando le temo Me pongo más cerca Con mi eterno pavor.

SOBORNO

Es entendible Aceptar un soborno o darlo En los negocios o en la vida social.

Sin embargo, La gente me mata con un cuchillo Que no tiene filo. Toman y dan sobornos Para ir a la Meca por purificación

Cornudo peregrinaje!

TEMPRANO EN LA MAÑANA

(Para Sherry Ashworth)

Dos gatos abren Windows Y modernizan el computador

Escriben su propia historia en líneas. Están lloviendo perros y gatos en la calle Lejos se escucha una música pesada El amanecer asciende lentamente Hasta encontrarse con un día feliz.

El escritor está mirando un soleado Uzbekistán Y el primer viaje de ella En su sueño.

МУАЛЛИФ ХАКИДА

АЪЗАМ ОБИДОВ – шоир, таржимон, Тошкентдаги Бадиий ижод ва таржима клуби асосчиларидан бири. Улуғбек номидаги жамғарма ҳамда "ВВС" ўзбек хизматининг адабий мукофотлари совриндори бўлган. "Осиё оҳанглари", "Йўлимни пойлайди мўъжиза", "Соғинтириб кетгум қадамларимни" каби шеърий ва таржима китобларнинг муаллифи. Ўзбек шеърияти ва насрини жаҳон адабий саҳнасига олиб чикиш орзусида меҳнат қилмокда.

ABOUT AUTHOR

AAZAM ABIDOV is poet and translator, one of the founders of the Creative Writing and Translation Club in Tashkent, winner of Ulughbek Fund's prize for poetry. He also gained BBC Uzbek Service's award for literature. He published more than ten poetry and translation books, including *Tunes of Asia* (anthology of contemporary Uzbek poetry in English); *A Miracle is on the Way;* and *I leave You in Complete Boredom.* Aazam tries to become a bridge between contemporary Uzbek literature and World Literature. He attended creative writing programs, poetry and translation festivals in the USA, Germany, Sweden, Russia, India, Kazakhstan and Colombia.

BIBLIOGRAFIA DE AUTOR

AAZAM ABIDOV nació el 8 de noviembre de 1974 en Namangan, Uzbekistán. Es poeta y traductor. Terminó estudios de filología. Publicó los siguientes libros de traducciones, entre otros: 9/1, (traducciones de relatos de Salomat Vafo, 2007); Te dejo en total aburrimiento (poemas y traducciones de poesía y prosa del mundo - Tashkent-2006); Blanca sombra. Davsaman. Un milagro está en camino (antología poética de los poetas uzbekos Uroz Haydar y

Bahrom Ruzimuhammad, 2005); *Melodías de Asia* (traducción al inglés de la antología de poesía uzbeka, 2004); *Sueño de amanecer con algo de luz* (traducciones de poesía uzbeca, 2001). Algunos de sus libros de poesía más destacados son: *Yo'limni Poylaydi Mo'jiza* (2000) y *Love In My In* (2000). Sus poemas han sido antologados en Uzbekistán, Japón, India y Colombia. Ha traducido al inglés los subtítulos de varias películas de su país. Entre otros reconocimientos recibió el Premio de la Fundación "Ulughbek" (1996, 2000). En 2007 tomó parte en el Festival Internacional de Poesía en Calcuta, Estado de Kerala; Festival de Poesia de Medellin en Colombia; y en la Conferencia Internacional sobre Sufismo, tradición y poesía sufí, en Nueva Delhi.